Zaterdag, 12 Juni 1943

DAGBLAD

AMIGOE DI CURAÇAO

60ste Jaargang, No. 3925

Dit blad verschijnt dagelijks (behalve 's Zondags)
Abonnementsprijs voor het Staatsdeel
ƒ 1.50 per maand [Aruba ƒ 2.—] bij vooruitbetaling.
Afzonderlijke nummers ƒ 0.10.

Adm.: Tel. 1550. Redactie Tel. 1858.
Hoofdredacteur: Dr. JOH. HARTOG
Spreekuur van de Redactie 16—18 uur.
Uitgeefster: Paulus-drukkerij.
Bureaux: Conscientiesteeg 27—29.
Adres: Postbus 80, Willemstad.

Kantoor voor Redactie en Administratie Gebiedsdeel Aruba:
J. E. CROES, Postbus 14, Nassaustraat, Oranjestad, Telef. 38
Kantoor voor Administratie Gebiedsdeel Bonaire:
M. L. BOOI, Bredestraat, Kralendijk.

Nu is Lampedusa aan de beurt.

Val van Italië's strafkolonie spoedig verwacht.

Roosevelt geeft Italiaanse volk nog een kans.

DE BRIEF VAN SPAATZ AAN DEN GOUVERNEUR VAN PANTELLERIA.

Radio-Algiers zond de text van de brief uit, die Dinsdag door Luitenant Generaal Carl Spaatz, bevelvoerend Generaal van de Noordwestelijke Afrikaanse luchtmacht, aan den Gouverneur van Pantelleria gezonden werd om de overgave van het eiland te vragen. Als volgt luidde de brief:

„Aan Zijne Excellentie den Gouverneur van Pantelleria en Opperbevelhebber van de Italiaanse strijdkrachten op het eiland.

Excellentie,

In naam van Generaal Eisenhower, Opperbevelhebber der Geallieerde strijdkrachten in Noord-Afrika, heb ik opdracht gegeven tot stopzetting van de bombardementen op uw eiland voor een tijd van 6 uren, opdat deze boodschap U veilig bereike. Om verder verlies aan mensenlevens te voorkomen verzoekt de Opperbevelhebber Uwer Excellentie opdracht te geven tot het staken van alle weerstand en het garnizoen te vragen zich aan mijn troepen over te geven.

Indien Uwe Excellentie instemt moeten de volgende maatregelen worden genomen.

1) Ogenblikkelijk moet alle weerstand worden gestaakt en alle militaire installaties moeten ontruimd, doch intact gelaten worden.

2) Een wit kruis, dat duidelijk zichtbaar is uit de lucht, moet in het midden van het vliegveld worden aangebracht.

Een witte vlag, die duidelijk zichtbaar is van zee uit, moet bij de haven worden gehesen.

Indien om 18.00 uur Italiaanse tijd deze tekenen niet zijn aangebracht zal hieruit worden opgemaakt, dat het aanbod niet aanvaard is en zullen de aanvallen op het eiland worden voortgezet met alle strijdkrachten, welke te mijner beschikking staan.

Indien Uwe Excellentie het aanbod niet aanvaardt zullen de aanvallen worden voortgezet op veel grotere schaal tot alle weerstand is vernietigd.

Ik neem de vrijheid een persoonlijke boodschap hieraan toe te voegen, die de Opperbevelhebber verzoekt om over te brengen. Uwe Excellentie moet inzien, dat het bieden van weerstand onder de huidige omstandigheden van het eiland hopeloos is, hoe deze ook mogen schijnen van uw standpunt bezien. Onze verpletterende meerderheid is toegegeven door den Italiaansen Opperbevelhebber en gezien de blokkade zal het aanvoeren van versterkingen onmogelijk zijn. Om zich onder deze omstandigheden over te geven na zijn plicht volbracht te hebben is geen oneer" (Londen, (AP) 11.6).

ROOSEVELT OVER DE VAL VAN PANTELLERIA.

Nieuwe waarschuwing aan Italië.

President Roosevelt verklaarde op een persconferentie, dat de overgave van Pantelleria zeer goed nieuws is. Tegelijk deed hij een indirect doch sterk beroep op Italië om uit de oorlog te treden.

„De Verenigde Landen kunnen het Italiaanse volk verzekeren, dat het de gelegenheid zal krijgen het soort nietnazie, niet-fascistische regime te kiezen, dat het gevestigd wil zien nadat het fascisme uitgeroeid is en de Duitsers van hun gebied zijn verdreven".

De President zeide, dat het de hoop en de bedoeling van de Verenigde Landen is, dat Italië als volk zal worden hersteld en zijn plaats zal mogen innemen als een geacht lid van de Europese familie van landen.

Roosevelt liet duidelijk naar voren komen, dat hij Mussolini en trawanten verantwoordelijk acht voor de positie van Italië in de oorlog instede van het Italiaanse volk. „De huidige Engels-Amerikaanse campagne tegen Italië is het onvermijdelijk gevolg van de meedogenloze koers, die Mussolini de laatste jaren gevolgd heeft. Door een militaire allantie met Duitsland aan te gaan heeft Mussolini zijn eigen land veraden in de strijd om persoonlijke macht en grootheid.

Mussolini's handelingen zijn niet die van het Italiaanse volk, doch een opeenvolging van daden, gepleegd door Mussolini's persoonlijk fascistische regime. Het volk is grotendeels gewijd aan de vrede. Mussolini's gehele politiek wordt aangetoond door zijn oorlogsverklaring aan Frankrijk en Groot Brittannië.

„De Presiden herinnerde eraan, dat hij dit drie jaren geleden een „steek in de rug" had genoemd. „De Geallieerden hebben geen andere keuze dan de oorlog tegen Italië en Mussolini voort te zetten tot zij de volledige overwinning behaald hebben".

„Slechts wanneer de Duitsers verdreven zijn en het fascisme is uitgeroeid zal het goede oordeel van het Italiaanse volk zich laten blijken".

Roosevelt zeide Vrijdagmorgen van Generaal Eisenhower bericht ontvangen te hebben, dat de Witte vlag op Pantelleria gehesen is. Hij zeide, dat de overgave blijkbaar te wijten was aan gebrek aan water.

De President achtte het de moeite waard erop te wijzen, dat het eiland genomen werd bijna zonder verlies aan levens, hoewel hij niet wist of de landing plaats vond vóór de capitulatie.

„De Italianen noemden Pantelleria hun Rots van Gibraltar en hadden er veel over gepocht hoe het de zeeëngte van de Middellandse Zee beheerste. Thans is het in Britse en Noordamerikaanse handen".

Roosevelt ging voort Mussolini en Italië te bespreken en de mogelijkheden om er een niet-fascistische Regering te vestigen na de overwinning. Hieraan voegde hij toe het thans een geschikt ogenblik te achten iets te zeggen door middel van pers en radio aan het volk van Italië (Washington, (AP) 11.6).

KNOX OVER DE VEROVERING VAN PANTELLERIA.

Frank Knox zeide op een persconferentie, dat door de overgave van Pantelleria een fort verwijderd is „in het gebied waar wij de dingen willen opruimen."

„Het was ongeveer hetzelfde voor ons als het voor den vijand zou zijn geweest om Malta te veroveren."

Men vroeg aan Knox of het nodig zou zijn om andere eilanden in de Middellandse Zee, die in handen van de as zijn, te nemen. Hierop antwoordde hij: „Verschillende zullen genomen moeten worden alvorens de zee geheel schoongeveegd is." (Washington, (AP) 11.6).

DE GENADESLAG.

De Geallieerden brachten Donderdag de genadeslag toe aan Pantelleria door meer bommen te werpen, dat in de gehele maand April op alle doelen in Tunis, Sicilië, Sardinië en Italië geworpen werd. Van 29 Mei tot 6 Juni werd een groter tonnage aan bommen geworpen op Pantelleria dan op alle doelen in het Afrikaanse krijgsgebied tijdens de maand Mei (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 11.6).

MISLUKTE POGING VAN DUITSE DUIKBOMMENWERPERS.

Harold Boyle seint van een vooruitgeschoven Noordamerikaanse basis voor gevechtsvliegtuigen:

Noordamerikaanse Lightning gevechtsvliegtuigen braken een poging van 50 tot 60 Duitse duikbommenwerpers op om de Britse troepenlandingen op Pantelleria te verpletteren nadat het garnizoen zich had overgegeven aan de Geallieerde strijdkrachten. Een uur nadat de bestookte Italianen, wier watervoorraad was uitgeput, een wit kruis als teken van de onvoorwaardelijke overgave op het vliegveld aanbrachten gelijk door Generaal Spaatz was geëist, stortte de Luftwaffe zich op de Britse landingsvaartuigen, die duizenden soldaten en talloze tanks aan land zetten.

Duitse gevechtsbommenwerpers kwamen plotseling omlaag snoren door de regen, die tijdens de gehele operatie viel op de grote massa van mannen en schepen op zee. Tegelijkertijd kwamen Lightnings aanzwerven. Zij dwongen de vijandelijke vliegtuigen om de bommen in het wilde weg te werpen, teneinde te kunnen ontkomen aan vernietiging. Een Luitenant Kolonel van de gevechtsgroep zeide: „Ik zag geen enkele van hun bommen de landingspartij of de schepen raken, hoewel sommige overal rondom vielen. Zij kregen geen tijd om te mikken." (Een vooruitgeschoven Noordamerikaanse basis voor gevechtsvliegtuigen, (AP) 11.6).

VATICAAN ERKENT ARGENTIJNSE REGERING.

Volgens een uitzending van Berlijn, die door de Associated Press werd opgevangen, heeft de Argentijnse Ambassadeur bij de Heilige Stoel, José Manuel Llobet, Vrijdag officieel kennisgeving gedaan aan het Vaticaan omtrent de Argentijnse regeringsverandering. Dit geschiedde bij een bezoek aan Staatssecretaris Cardinaal Maglione. De radio zeide nog: „Uit Vaticaanse kringen wordt vernomen, dat het Vaticaan de nieuwe Argentijnse regering erkend heeft. Deze erkenning is echter niet per nota geschied, doch bij mondelinge mededeling aan den Ambassadeur" (New York, (AP) 11.6).

V.S. ERKENNEN DE NIEUWE ARGENTIJNSE REGERING.

Cordell Hull maakte bekend, dat de Verenigde Staten de nieuwe Regering van Argentinië erkend hebben. Op een persconferentie zeide hij, dat Ambassadeur Norman Armour de desbetreffende nota tegen het middaguur (Buenos Aires tijd) heeft overhandigd aan de Argentijnse Regering. In antwoord op vragen zeide de Secretaris dat alle Amerikaanse Republieken, die de Regering gisteren nog niet erkend hadden, dit waarschijnlijk vandaag zullen doen. Hull zeide, dat de Verenigde Staten met de andere Amerikaanse Regeringen samengewerkt hebben over de quaestie van erkenning, doch dat elke Regering op eigen initiatief handelde. Toen hem gevraagd werd of hij een verandering in Argentinië's neutraliteits-politiek ten opzichte van de oorlog verwachtte, zeide de Secretaris, dat niets van die aard direct of indirect tussen de Verenigde Staten en Argentinië opgenomen is. Natuurlijk hadden de Verenigde Staten het voordeel van de verklaring der Argentijnse Regering over haar toekomstige politiek. Hij beschreef de beslissing om de nieuwe Regering te erkennen als een gebruikelijke stap in dergelijke gevallen en iets in de aard van routine.

Toen hem gevraagd werd of de Verenigde Staten gehandeld hadden in samenwerking met het Verenigde Koninkrijk antwoordde Hull, dat de Verenigde Staten op eigen initiatief handelden. Voorts zeide hij, dat het State Department natuurlijk overleg gepleegd had met de andere Amerikaanse Republieken (Washington, (AP) 11.6).

ERKENNINGEN VAN DE ARGENTIJNSE REGERING.

Behalve de Verenigde Staten hebben de volgende landen Vrijdag de nieuwe Argentijnse Regering erkend: Groot Brittannië, Nederland, Mexico, Canada, Hongarije, Zweden, Polen, Bulgarije, Colombia, Venezuela, Nicaragua, Hellas, Ecuador en de Dominicaanse Republiek (Buenos Aires, (AP) 11.6).

OOK PANAMA.

De waarnemende Minister van Buitenlandse Zaken Victor Florencio Goytia maakte bekend, dat Panama op formele wijze de nieuwe Argentijnse regering van Ramirez heeft erkend (Panama, (AP) 11.6).

Het nieuws van vandaag.

Met een grotere bommenlading dan in de gehele maand April op alle doelen in Tunis, Sicilië, Sardinië, en Italië geworpen werd, is Donderdag de genadeslag toegebracht aan het eiland Pantelleria. Vrijdag om 11.40 uur werd de witte vlag gehesen bij de haven van het eiland, terwijl op het vliegveld een groot wit kruis werd aangebracht. Om 12 uur landden de Britse troepen van de talrijke oorlogsschepen, die voor het eiland lagen en om 12.22 uur was het gehele eiland bezet. De gehele verovering van het eiland heeft den Geallieerden niet meer gekost dan een 40-tal vliegers, terwijl naar schatting het garnizoen van het eiland, dat gevangen werd, uit ongeveer 12.000 man bestaat (blz. 1).

Generaal Dwight D. Eisenhower, opperbevelhebber van de Geallieerde strijdkrachten in Noord-Afrika, sloeg het gehele geval gade aan boord van een kruiser, samen met Admiraal Sir Andrew Browne Cunningham, opperbevelhebber van de vloot in de Middellandse Zee.

Duitse duikbommenwerpers, die de landingstroepen poogden aan te vallen, werden door Noordamerikaanse Lightnings verdreven en konden niets uitrichten, al beweert Berlijn het tegendeel.

Het Geallieerde Hoofdcommando laat nergens gras over groeien en heeft thans luchtmacht en vloot gedirigeerd naar eiland No. 2: Lampedusa. Gistermiddag begonnen de bombardementen en duurden de gehele nacht door. Volgens Rome hebben de Geallieerden reeds een ultimatum gesteld aan het eiland. Lampedusa is minder krachtig versterkt dan Pantelleria. Het heeft ook minder rotsen om dekking te bieden tegen bombardementen; is kleiner dan Pantelleria — ongeveer 20 vierkante kilometer (tweemaal zo groot als ons Schottegat); bestaat uit een jong Tertiair tafelland van kalk tot een hoogte van 130 meter. Behalve soldaten zullen de Geallieerden op Lampedusa ook wel gevangenen vinden, aangezien het eiland als strafkolonie werd gebruikt.

Gisteren en in de afgelopen nacht zijn echter ook veel grotere doelen aangevallen dan Lampedusa. De geweldige luchtbombardementen op Hitlers Europese vesting zijn hervat. Noordamerikaanse bommenwerpers vielen gisteren in de namiddag Noord-West Duitsland aan. Gevechtsvliegtuigen bestreken Nederland, België en Frankrijk. Zeebrugge werd door Ventura's gebombardeerd. Doch in de afgelopen nacht werd het toppunt bereikt met het grootste bombardement van de oorlog op Düsseldorf en andere doelen in het Westen van Duitsland (blz. 3).

Pinksteren.

Toen de dagen van het Pinksterfeest daar waren, bevonden de leerlingen zich allen op één plaats tezamen. En plotseling ontstond er uit de hemel een gedruis als van een voorbijgaande hevige wind, en vervulde geheel het huis, waar ze gezeten waren. En hun verschenen verspreide tongen als van vuur, en namen boven ieder hunner plaats. En vervuld werden allen van den Heiligen Geest en ze begonnen verschillende talen te spreken, naar de Geest hun ingaf zich te uiten. Er waren echter te Jerusalem Joden gevestigd, godvrezende mannen, uit elk van de volken, die onder de hemel zijn. Toen nu dit geluid ontstond, liep de menigte te hoop en stond onthutst, wijl eenieder in zijn eigen landstaal hen hoorde spreken. Allen intussen waren ontsteld en verwonderd, en zeiden: Zie, zijn niet allen, die daar spreken, Galileërs? En hoe horen wij dan ieder de eigen taal van ons geboorteland? Parthen en Meden en Elamieten, en de bewoners van Mesopotamië, van Judea zowel als Cappadocië, van Pontus en Azië, van Phrygië zowel als Pamphylië, van Egypte en de streken van Libye nabij Cyrene, en de hier vertoevende Romeinen, Joden en Jodengenoten, Cretenzen en Arabieren, we horen hen in onze talen spreken over de grote werken Gods.

„Inside Fascist Spain".

FRANCO HEEFT DE STEUN VAN HET VOLK OMDAT HIJ UIT DE OORLOG BLIJFT

DE REGERING ZOEKT EEN GROTERE ONZIJDIGHEID

De propaganda van de Falange

door

CHARLES FOLTZ,

AP-correspondent te Madrid.

[Het volgende artikel wordt ons d.d. gisteren uit Madrid geteIegrafeerd]

De ontwikkelingen van de laatste tijd in Spanje doen zien, dat het régime naar onzijdigheid streeft in buitenlandse zaken en een nationale eenheid in binnenlandse zaken. Beide stromingen vestigen aller aandacht op deze hoek van de wereld, waar Spanje aandachtig uitziet naar de volgende zet in de krijg aan het Europese front.

De behandeling van de buitenlandse zaken door de pers schijnt thans veel dichter bij de onzijdigheid te liggen dan ooit te voren sedert Wereldoorlog II begon.

Francisco Franco, enig hoofd van buiten- en binnenlandse politiek des lands, zeide de vorige maand te Almeria, dat de wereldoorlog zijn „dode punt" bereikt heeft.

Vandaag [d.i. gisteren, Vrijdag] gaf „Arriba", het blad van de Falangistische partij, waarvan Franco het hoofd is, een uiteenzetting des Caudillo's woorden: „Tot nu toe was het Duitsland, dat aanviel in Europa, terwijl in Afrika aanval en verdediging elkaar afwisselden. Thans is het Duitsland, dat, versterkt in een krachtige centrale positie, met de wapenen in de hand wacht op de aanval van zijn vijand. Men kan er niet aan twijfelen, dat, indien de Verenigde Landen kunnen aanvallen met alle strijdkrachten, welke te hunner beschikking zijn en in alle sectoren tegelijk, de positie van de as hopeloos zal zijn." „Arriba" ging echter voort met te zeggen, dat zulk een aanval moeilijk zou zijn.

In zulke toelichtingen van Spanje's partij-orgaan en in een gelijksoortige reactie van andere nieuwsbladen in Spanje ligt veel voor hen, die zich de commentaren en de opschriften van de laatste maanden herinneren. Het nieuws uit de hoofdsteden der Verenigde Landen, dat thans in de pers gepubliceerd wordt, staat op bijna gelijke voet als het nieuws van de as. De Spaanse persberichten over de Argentijnse opstand schenen volledig en onzijdig, zonder al de Pan-Amerikaanse bijbetekenissen over het hoofd te zien. Het heeft er thans alles van, dat Spanje van plan is buiten de oorlog te blijven en hierin waarschijnlijk zal slagen, tenzij een invasie van zijn gebied het nope te vechten. De laatste ontwikkelingen in de binnenlandse zaken was heden de verschijning van nieuwe aanplakbiljetten op de muren te Madrid. Zij zijn verspreid door S.E.U., de initialen van de naam der universiteitsorganisatie van de Falange.

Aan de ene kant van het affiche stonden horizontaal de volgende woorden geschreven: „Haarkloverij, overheidsbemoeienis, bureaucratie als genezing voor alle kwalen, lyrische nonsens, stommiteit". Al deze woorden waren met een grote rode X doorgehaald, terwijl daarnaast op het affiche in rode letters verklaard werd: „Genoeg daarvan! Laat ons den gemeenschappelijken vijand weren met werk, discipline en eenheid onder Franco!"

Dit aanplakbiljet is een markant voorbeeld van de zelfcritiek, die de Falange — naar velen menen — in grote mate in de partij oefent. De woorden, die in rood werden doorgehaald, behoorden tot de voornaamste fouten van de Falange-partij, volgens haar critici. Het ene woord „overheidsbemoeienis" refereerde naar talloze artikelen, waarin werd gedefinieerd, besproken, geprezen en ontleed wat de Falangisten noemen „de absolutistische partijvorming". Dit is hun plan voor de organisatie van arbeid en directie.

De critiek van S.E.U. op te veel praten en te weinig doen, is door vele leiders weergegeven, o.a. door den Minister van Arbeid José Antonio Giron. Giron zeide laatstleden Zondag tot de mijnwerkers in Asturië, waarvan de meesten voor de Republiek hadden gevochten in 1934 en later van 1936 tot 1939, dat de werkelijke vijanden van beide partijen in de burgeroorlog diegenen waren, die gekant zijn tegen sociale hervorming, welke de Falange op het oog heeft. En niettemin gebruiken sommigen van de tegenstanders van de sociale hervormingen toch de falangistengroet.

De rede van Giron en het aanplakbiljet van S.E.U. schenen beide een oorlogsverklaring van de Falange te zijn aan de nationalisten en zelfs aan de Falangisten, die gekant zijn tegen het sociaal program, waarmede de partij hoopt vroegere Republikeinen naar haar zijde over te halen.

Enkele weken geleden zeide een hoofdartikel in „Arriba": „De Falange is geen program."

Verder werd verklaard, dat de par-

tij-leiders in staat zijn op de wind te letten en het schip van staat te leiden onder Franco's leiding. Dit is van toepassing op de houding van de partij ten opzichte van binnen- en van buitenlandse zaken, hoewel de Falange naar enorme taak thans hoofdzakelijk heeft gewijd aan binnenlandse leiding.

De censuur op de pers is echter nog steeds onder toezicht van de Falange en een neiging in de pers, die iets weg heeft van een onzijdigheid, weerspiegelt daarom de huidige houding van de partij.

Slechts door uit de oorlog te blijven en op te bouwen wat in de burgeroorlog werd afgebroken, wint Spanje terrein. Zowel de partij als het volk weten dit. Geen enkel ander land in Europa kan zeggen zoveel auto's te hebben als Spanje. Er is geen land in Europa waar men meer voedsel en dranken kan kopen dan in Spanje, zo men de hoge prijs betalen kan.

Volgens officiële cijfers, die nogal juist lijken, zijn de gerantsoeneerde voedselartikelen, die onder het Spaanse volk gedistribueerd worden onder vastgestelde prijzen, in 1942 met 19.6% gestegen vergeleken bij 1941.

Terwijl de bommen van beide zijden in de wereldoorlog gebouwen en woningen stuk slaan, bouwt Spanje er nieuwe bij. Tegen eind 1942 was een totaal van 10.741 woningen, die tijdens de burgeroorlog vernield werden, herbouwd; 8.686 nieuwe woningen zijn nog voltooid en 14.000 andere zijn in aanbouw. Er is dit jaar voldoende voedsel en kolen, waarover men kan zeggen, dat zelfs Spanje's armen, die dan ook erg arm zijn, het beter hebben dan een jaar of twee geleden.

Vele Spanjaarden zijn persoonlijk pro-as, doch de overweldigende meerderheid is pro-Spanje. Om deze reden wil men niet, dat Spanje zijde kieze in de oorlog. Veel van wat door het volk ten gunste van Franco gezegd wordt, is hieraan te danken, dat hij gebleven is bij zijn beslissing om Spanje buiten de oorlog te houden.

De Noordamerikaanse Ambassadeur Carlton Hayes legde in Februari jongstleden in een redevoering te Barcelona de nadruk op het belang van een Noordamerikaanse handel met Spanje en het wederzijdse karakter ervan. Hij bracht echter ook hulde aan Spanje's huidige positie in woorden, die vele Spanjaarden herhalen en onthouden:

„In deze twee bevoorrechte landen", aldus de Ambassadeur over Spanje en Portugal, „zal het langdurig proces van de omzetting der oorlogsnijverheid in vredes-industrieën na de oorlog met de daaruit voortspruitende onrust en werkloosheid niet nodig zijn. De volledige welvaart van het Iberisch schiereiland wacht slechts op de vrije verkrijging van meer grondstoffen en afzetgebieden. Deze materialen en afzetgebieden zullen ter beschikking zijn van Spanje de dag na de staking der vijandelijkheden" (Madrid, (AP) 11.6).

Wij ontvingen.

Neerlandia, Mei 1943. De redactie geeft een antwoord op Dr. C. J. H. Engels' Openbare Brief in het vorige nummer, waarbij tevens — en terecht — gewezen wordt op de noodzaak van medewerking aan dit blad, dat in 2250 exemplaren over de gehele wereld gaat om de Nederlandse gedachte hoog te houden.

Als er maar 24 vaste medewerkers waren, die elk slechts 2 artikelen per jaar leverden, was de Redactie klaar. Wij willen deze suggestie ten volle ondersteunen, daar een blad van het A.N.V. een van de voornaamste bladen der Nederlandse gedachte is en — met uitsluiting van het nieuws — qua karakter zeker boven bladen als Vrij Nederland en Knickerbocker moet gesteld worden.

„Het gaat nu goed met de Geallieerden, dus met ons. Meer en meer wordt het duidelijk, dat Duitsland verliezen zal en dat ook Nederland zijn zelfstandige plaats in de rij der volken hernemen zal. Wij hebben daar nooit aan gewanhoopt, maar al bleef steeds de hoop, dat wilde niet zeggen, dat Duitsland verliezen moest. Duitsland had ook kunnen winnen. Nederland had ook — in elk geval voor jaren — onder Duitse heerschappij kunnen blijven. En dan? Wat was dan de taak van ons in Amerika geweest? **Was het dan niet nodig geweest, dat er hier een hecht Verbond van niet-versagende Nederlanders was gevormd, die taal en juiste traditie bewaard hadden om eens geknecht Nederland van dienst te kunnen zijn?** En nog — wat zal er nog van ons gevraagd worden — collectief — als Nederland, vrij, maar doodarm, uit deze hel te voorschijn komt?"

In een ander artikel wordt de houding van het A.N.V. ten opzichte van de nieuwe spelling besproken, waaruit blijkt, dat het Verbond vroeger niet zo afkerig van de spelling was als velen — en ook wij — feitelijk meenden. De volgende passage omtrent de houding welke de Regering thàns zou hebben aan te nemen volgens de redactie van „Neerlandia" nemen wij hier over.

En nu nog iets over de houding, die de Regering nù, naar onze vaste overtuiging, dient aan te nemen.

Er leeft over het algemeen een zeker verlangen — sterk of vaag — naar flinkere regeringen dan wij hadden voor de oorlog. De democratie moet behouden blijven, doch de neiging bestaat om de volksinvloed in elk geval niet te vergroten, eerder haar [sic] in te krimpen. En men hoopt op minder gepraat, maar meer daden. En meer durf.

Achteraf lijkt ons de regeringshouding in en na het spellinggeval Marchant onjuist. De nieuwe spelling kwam nog te onverwacht en het besluit gaf niet het idee van rijpe overweging. Een wilde, persoonlijke noot was ook onmiskenbaar. Wij beweren niet, dat de tijd er op zichzelf niet rijp voor was. Maar: toen de nieuwe spelling eenmaal ingevoerd was op de scholen **en dat feit niet meer ongedaan gemaakt kon worden**, toen had de Regering ook door moeten bijten en verklaren: Over twee jaar wordt de nieuwe spelling ook regeringsspelling. Afgelopen!

De Regering deed dat niet, nam een weifelmoedige houding aan, bleef uitstellen.

Dat was slappe politiek en dat is een houding, die men van een na-oorlogse Regering niet meer verwacht. Op geen enkel terrein!

En als de Regering, die wij nu hebben, wil tonen, dat zij, zo zij dan al niet uit dat nieuwe hout gesneden is, toch voelt, wat er van haar verwacht wordt, door de zeer velen, die critisch staan tegenover de geest-van-vóór-1940, dan voert zij nu de nieuwe spelling radicaal in: Zonder geredeneer — in elk geval zonder commissie...!

Nooit zal haar dit later verweten worden. Bijna niemand zal over vijf jaar de afschaffing van de oude spelling nog betreuren. Slechts lof zal zij oogsten. Die zij maar in beperkte mate verdient. Want gevaarlozer en voorde-hand-liggender zal nooit een regeringsmaatregel wezen.

En wie nu toch nog met „maar..." komt, overwege eens goed bij zichzelf, of hij werkelijk een voorstander is van een ferm-aanpakkende Regering. Wij wel, maar niet alleen in theorie: inderdaad!

De Heer Willem Meyer, die indertijd zijn mooie herdenkingsrede over den groten Nederlander Anton Reinhard Falck heeft gehouden ter gelegenheid van diens toen 100 jaar geleden sterfdag, blijkt deze rede te hebben afgestaan aan de redactie van „Neerlandia" en het is goed haar na te mogen lezen. Want „in deze tijd mogen op de scholen in het Moederland onze grote mannen, die in vroegere, bittere tijden de ruggen recht hielden, niet in het volle licht geplaatst worden. Vóór deze oorlog werden zij het vaak niet".

Het feit dat het 300 jaar geleden was, dat Peter Stuyvesant Directeur van Curaçao werd wordt herdacht. Pater Brada schrijft een stukje, dat — hoe kort ook — ons uit het hart gegrepen is, over de „Moderne Devotie" het „geschenk aan de wereld". Een geschenk aan de wereld vormden inderdaad die lieden, die „zich teruggetrokken aan de stille oevers van de Vecht boven Zwolle, waar de stroom kalm is en het riet heel rustig wuift, op Windesheim, waar het zo stil is, in Deventer in de schaduw van de kerk.

Van hun handen verschenen geen pamfletten, geen strijdschriften. Zij hadden de wereld kunnen hervormen, zoals het moest. Zij hebben hun taak niet begrepen. Zo is dit ontegenzeggelijk harde oordeel over de mannen van Geert Groote.

Er mag een kern van waarheid in zitten in dat oordeel en wij zien die kern als nogal behoorlijk groot. Wat ook echter waar is, is, dat die stille zoekers ons, en niet alleen ons, maar de gehele wereld iets hebben geschonken dat niet op zal houden den mens te ontroeren tot het einde der tijden".

De enige regel waar wij het onmogelijk mede eens kunnen zijn is des schrijvers mening over de omvang van die genoemde kern. Integendeel gezegend zij hun nagedachtenis dat zij geen pamfletten en geen strijdschriften hebben geschreven.

Wij hopen, dat Pater Brada zal voortgaan in zulke kleine stukjes te wijzen op wat Nederland voor de wereld betekend heeft.

Mr. E. M. Elias schrijft „Sprokkelingen", waarin hij — en terecht — de degenen geselt die zeggen „dat het zo erg in Nederland heus wel niet zal zijn". Hij had er nog op kunnen wijzen, dat Curaçao reeds enkele malen bezoek gehad heeft van ontsnapte Nederlanders, die terdege vertellen, dat het nog véél erger is dan hier in de pers bekend gemaakt kan worden.— Asser Benjamin Kleerekooper („zijn leven was geen opgang" — Elias) wordt herdacht en waarderende woorden wijdt de Vader der Kranten aan de Curaçaose journalisten, die de zetels van de Nederlandse Journalisten-Kring en van de Nederlandse R.K. Journalistenvereniging („beide versmoord in de nazie-greep, doch niet gedood") naar Curaçao verplaatsten: „Een Symbool, dat waarde heeft".

Dr. Joh. Hartog schrijft over het contact, dat het Vrije Nederland, en niet Australië, New York of Londen, met de verspreid levende Nederlanders behoort te zoeken.

Een Engelandvaarder geeft zijn gedachten over de wederopbouw van na-oorlogs Nederland: „thans dringt het besef steeds verder door bij een ieder, die zich rekenschap van de feiten geeft, dat het herstel van onze oude Maatschappij eenvoudig onmogelijk is".

Voegt hierbij nog enkele gedichten, waarvan een van Clara Eggink na de invasie in De Stem gepubliceerd, en het bewijs is daar dat vele samenwerking op Curaçao — en wàar blijven de Arubaanse medewerkers? — zeker een wel gevuld en goed verzorgd tijdschrift kunnen vormen. Het is te hopen — hierom hebben wij ditmaal na de noodkreet des redacteurs wat meer aandacht aan dit in ideëel opzicht belangrijke periodiek besteed — dat althans 24 lieden zich verbinden zullen ... twee artikelen per jaar te schrijven.

Deze krant is gedeeltelijk ongecorrigeerd.

Curaçao.

MAANDAG GEEN KRANT.

In verband met de viering van de Tweede Pinksterdag zal Maandag as. 14 Juni, „Dagblad Amigoe di Curaçao" niet verschijnen.

OFFICIELE OVERDRACHT GEBOUW VOOR CRISISZAKEN.

Eergisteren — Donderdag — had de officiële overdracht plaats van het Gebouw voor Crisiszaken. Om ongeveer 10 uur arriveerde Zijne Excellentie de Gouverneur aan het gebouw, waar Zijne Excellentie ontvangen werd door Meester Henri J. M. Hoogeveen, voorzitter der In.-Cu., Doctor Willem Ch. de la Try Ellis, voorzitter der Deviezencommissie en Ingenieur Johannes F. Groote, Directeur van Openbare Werken.

Nadat Meester Hoogeveen Zijne Excellentie had welkom geheten, gaf hij het woord aan Ingenieur Groote, die met enige toepasselijke woorden het gebouw namens de Dienst van Openbare Werken aan den Gouverneur overdroeg. Opgemerkt moet worden, dat Openbare Werken de verdienste toekomt, dat de verbouwing zo buitengewoon is geslaagd.

Nadat de Gouverneur na enige opmerkingen van practische aard het gebouw had overgedragen aan Meester Henri I. Franke, onder wien als Administrateur van Financiën het Gebouw voor Crisiszaken ressorteert, had een rondwandeling plaats.

Als een biezonderheid kan genoemd worden, dat de Gouverneur, na Zijn officiële toespraak, direct zaken ter sprake bracht en van de gelegenheid gebruik maakte om enige aangelegenheden, o.a. de In.-Cu. rakende, te bespreken en te regelen.

Zijne Excellentie werd daarna uitgeleide gedaan door dezelfde Heren.

MUZIEKAVOND BIJ J.P.F.

Tweede Pinksterdag, 14 Juni as. zal er in het clubgebouw van Justitia Pietas Fides een muziekavond gehouden worden, waarbij het volgende programma zal worden uitgevoerd:

Inleidingswoord van den Voorzitter. 1) Opening: Wilhelmus, Surinaams Volkslied, Orkest, Kinderkoor, Gezusters Del Prado; 2) Kinderkoor, onder leiding van Mejuffrouw Parisius met pianobegeleiding door den Heer Aksel; 3) Welcome Home, March, Chas Madun (Orkest); 4) Tre Giorni, Siciliana from Nina, G. B. Pergolese, Orkest; 5) Le Secret, Intermezzo, L. Gautier, Orkest; 6) You will remember me, M. W. Balfe, Duo, Gezusters Del Prado (met viool- en pianobegeleiding); 7) Largo, G. F. Händel, viool-solo Heer Meurs; 8) Prelude, Joh. Seb. Bach Guitaar-solo Heer Van Wilgen; 9) Loure, Joh. Seb. Bach, Orkest; pauze.

10) Heart and flowers, Czibulka-Tobani, Duet: Heer Oosterlen en Heer Taytelbaum; 11) Petite Valse, L. Dancla Op. 48, Orkest; 12) Saxtet — Donizetti's Lucia di Lammermoor, Gustav Saenger, Orkest; 13) Serenade, Trio, Tocelli; Zang: Mejuffrouw Del Prado; Viool: Heer Oosterlen; Piano: Heer Palm; 14) Andante, Fluit Solo; C. W. Gluck, met orkest-begeleiding; 15) Cavalleria Rusticana, P. Mascagni, Solo; Heer Oosterlen; 16) Alita, Wild Flower, F. H. Losey, Orkest; 17) Sluiting: Surinaams Volkslied, Orkest, Kinderkoor, Gezusters Del Prado.

VERENIGINGSNIEUWS.

— **Katholieke Sport Centrale: Eerste Pinksterdag:** geen wedstrijden.

Tweede Pinksterdag: Voetbal: 9.30 Excelsior B — Staco B; 10,30 Excelsior A — Staco A; 14 uur Leonidas — Dosko; 15 uur Ajax II — Sithoc; 16.30 uur Jong Bonaire — Vitesse.

De vereniging Ecuador gaat met de Pinksterdagen naar Bonaire en zal daar spelen tegen een burgerlijk en een militair elftal.

Baseball: 12 uur Lucky Strike.

KERKDIENSTEN GROOT KWARTIER.

Eerste Pinksterdag om 8.30 uur is er een gezongen H. Mis voor de Holy Name Society. Het is Generaal Communion Day en Aalmoezenier Egan zal preken.

Tweede Pinksterdag om 8.30 uur gezongen H. Mis.

IN DE MADUROSTRAAT.

Op 11 Juni jl. des namiddags om ongeveer 16.30 uur, vond in de Madurostraat een aanrijding plaats tussen een gouvernements-autobus en een vrachtwagen. Van de autobus werd een portier afgerukt, terwijl de vrachtwagen slecht licht beschadigd werd.

Het ongeval vond plaats doordat een der passagiers van de autobus, nadat de autobus was gestopt, het portier opende om uit te stappen. Hij opende dit portier, zonder zich eerst ervan te overtuigen of er van achteren enig verkeer naderde, met het bovenomschreven gevolg. Wonder boven wonder kwam die passagier er met de schrik af.

Grote aanval op Duitsland.

Düsseldorf, Munster en andere steden door Raf geteisterd.

U.S.A.-luchtmacht neemt Noord-Duitsland onder handen.

AANVAL OP NOORD-WEST DUITSLAND.

Officieel werd medegedeeld, dat een grote formatie van Noordamerikaanse zware bommenwerpers heden laat in de namiddag een aanval deed op Noord-West Duitsland (Londen, (AP) 11.6).

VERPLETTERENDE AANVAL OP DUITSE DOELEN.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit: „Vliegtuigen van het Bommenwerperscommando bevonden zich in de afgelopen nacht in zeer grote sterkte boven Duitsland. Düsseldorf was het hoofddoel en een uiterst geconcentreerde aanval werd gedaan in iets langer dan een uur. Munster was het tweede doel. 43 Bommenwerpers worden vermist. De aanvankelijke berichten geven te kennen, dat grote schade werd aangericht. Een kleinere strijdmacht viel Munster aan, waar goede resultaten werden geboekt. Verschillende andere doelen in het Ruhrgebied en het Rijnland werden gebombardeerd" (Londen, (AP) 12.6).

Het Geallieerde lucht-offensief is weer met volle kracht ingezet tegen Duitsland. Een machtige vloot van de Royal Airforce rammelde los op Düsseldorf in een „zeer hevige" aanval. Dit wil blijkbaar zeggen, dat de aanval vergeleken kan worden met de aanvallen van de laatste tijd, waarbij 1500 ton aan bommen geworpen werd met het doel de Duitse industrie-centra een voor een weg te vagen.

Dit was de 53e aanval op Düsseldorf, een nijverheids-stad in het Rijnland en Duitslands derde binnenhaven. Tot de objecten behoorden de grote Rheinmetal ijzer- en staalwerken, die in omvang vergeleken kunnen worden met de Krupp-fabrieken te Essen, en de Vereinigte Stahlwerke, een van Duitslands grote vier nijverheids-concerns. De laatste vorige aanval op Düsseldorf vond plaats op 25 Mei (Londen, (AP) 12.6).

Officieel werd medegedeeld, dat de Royal Airforce in de afgelopen nacht de grootste strijdmacht van bommenwerpers uitzond om verschillende doelen in het Ruhrgebied en het Rijnland aan te vallen. Een stroom van bommen werd gericht op Düsseldorf (Londen, (AP) 12.6).

GEALLIEERD COMMUNIQUÉ VAN NOORD-AFRIKA.

„Na de val van Pantelleria gisteren richtten de Noordwestelijke Afrikaanse luchtstrijdkrachten de aandacht op het eiland Lampedusa. Het bombardement, dat vroeg in de namiddag begon, werd de gehele nacht voortgezet. Tijdens de verrichtingen van de dag werden 14 vijandelijke vliegtuigen vernield. 3 Onzer vliegtuigen worden vermist" (Geallieerd Hoofdkwartier in Noord-Afrika, (AP) 12.6).

COMMUNIQUÉ VAN CAIRO.

Het communiqué van de luchtmacht in het Midden-Oosten luidt als volgt: „Het vliegveld van Reggio di Calabria werd in de nacht van 10 op 11 Juni aangevallen door zware bommenwerpers van de Royal Airforce. De hangar werd in brand gezet en later zag men hem uiteen barsten. Verschillende branden werden gesticht op het vliegveld, vooral in het gebied van de hangar. In vluchten boven de Westkust van Hellas vielen onze lange afstands gevechtsvliegtuigen gisteren 3 vijandelijke schepen aan. Van een schoener werd het roer afgeschoten; een ander met een lading vaten aan dek werd in brand gezet en van het derde schip werd de brug getroffen, terwijl het verlaten werd door de bemanning. Van deze en andere verrichtingen keerden alle vliegtuigen veilig terug" (Cairo, (AP) 12.6).

ITALIAANS COMMUNIQUÉ.

Als volgt luidt het Italiaanse communiqué, gelijk uitgezonden door Radio-Rome:

„Pantelleria werd gedwongen, onder druk van lucht- en vlootbombardementen zonder weerga in hevigheid en omvang en zonder watervoorraad voor de burgerbevolking, om de weerstand op te geven. De vloot- en lucht-actie werd gisteren hernieuwd en opgevoerd tegen het kleine garnizoen van Lampedusa, dat weigerde zich over te geven en heldhaftig weerstand biedt" (Londen, (AP) 12.6).

NIEUWE COMMANDO-AANVAL OP LAMPEDUSA?

Radio-Algiers deelde mede, dat een nieuwe Commando-aanval is gedaan op Lampedusa. De datum werd niet genoemd. Dit is de derde maal dat melding wordt gemaakt van zulk een Commando-aanval. Slechts het bericht van Maandag werd bevestigd (Londen, (AP) 12.6).

AANVAL OP ZEEBRUGGE.

Het Britse Ministerie van Luchtvaart gaf het volgende communiqué uit:

„Gevechtseskaders voerden heden offensieve vluchten uit boven Frankrijk en Nederland. Hierbij vernielden zij 3 vijandelijke jagers. Ook escorteerden zij Ventura's voor een aanval op de hoogovens en olie-installaties te Zeebrugge."

STORNI ONTVANGT NOORDAMERIKAANSE AMBASSADEUR.

De Argentijnse Minister van Buitenlandse Zaken Vice Admiraal Segundo Storni had een onderhoud van een half uur met den Noordamerikaansen Ambassadeur Armour. Daarna zeide hij toe de verslaggevers: „Wij zijn tot de conclusie gekomen, dat wij op de weg zijn, waar de grootste samenwerking tussen onze twee landen en met het gehele wereldeel in het algemeen zal worden bereikt. Ik ben ervan overtuigd, dat ons land stap voor stap voort zal gaan naar zijn rechtmatige positie". Voorts beschreef Storni het onderhoud met Armour als „uiterst hartelijk". Armour zeide: „Ik kwam speciaal om den Minister te groeten na de formele erkenning van de Argentijnse Regering door mijn land. Het was werkelijk een zeer hartelijk onderhoud, dat een schitterend begin vormt voor een goede wederzijdse verstandhouding tussen onze twee landen en de nauwste samenwerking tussen onze Regeringen (Buenos Aires, (AP) 11.6).

ERKENNING VAN CANADA.

Premier Mackenzie King van Canada maakte in het Lagerhuis bekend, dat de Canadeze Gezant officiële betrekkingen heeft gevestigd met de Ramirez-regering. Hij antwoordde op vroegere vragen omtrent de betrekkingen met Argentinië (Ottawa, (AP) 11.6).

JAPAN ERKENT RAMIREZ-REGIME.

In een bericht uit Tokio, dat door het DNB werd uitgezonden, werd gezegd, dat volgens bekendmaking van Tomokazi Hori, den Japansen zegsman, Japan de nieuwe Argentijnse regering erkend heeft (Lissabon, (AP) 11.6).

De Japanse Ambassadeur Sju Tomi overhandigde een nota aan het Argentijnse Departement van Buitenlandse Zaken, waarin melding wordt gemaakt van Japans voortzetting der betrekkingen met de nieuwe Argentijnse regering (Buenos Aires, (AP) 11.6).

8 SPAANSE BISSCHOPPEN BENOEMD.

8 Spaanse Bisschoppen zijn benoemd onder de bepalingen van Spanje's nieuwe overeenkomst met het Vaticaan. Er zijn echter nog 13 vacante bisdommen in Spanje (Madrid, (AP) 12.6).

NIEUWS UIT DE KATHOLIEKE WERELD.

— **Washington:** Australië's bevolking, groot 7.000.000 is voor ongeveer een zesde gedeelte katholiek en de Katholieke Kerk heeft er een grote toekomst dank zij de scholen. De katholieken hebben buiten de verplichte belasting voor de openbare school nog 200 millioen dollars besteed aan hun eigen biezondere scholen.

— **Los Angeles:** Z.H.E. John J. Cantwell, Aartsbisschop van Los Angeles, heeft zijn goedkeuring gehecht aan de vereniging „Association of the Divine Infant of Consolation" gesticht door Pater J. McNamara O.P. De leden der vereniging bezoeken hospitalen en komen bidden bij stervenden en zwaar zieken, die zeer familie en vrienden hebben.

NEDERLAND.

NEDERLANDSE REGIMENTEN NAAR DUITSLAND.

Tot nu toe hebben de Duitsers vooroorlogse Nederlandse regimenten opgeroepen tot herinternering in Duitse krijgsgevangenkampen: het tweede regiment, het elfde, het negende, het derde en de grenadiers. Het bevel staat in de Nederlandse bladen van 2 Juni. De inschrijving moeten geschieden te Amersfoort en te Assen zoveel mogelijk in uniform. Men moet dekens, schoenen, onderkleding enz., medebrengen. Ontduiking wordt met zware straffen bedreigd.

VERSCHRIKKELIJKE TOESTANDEN.

Duitsland haalt nu zelfs, voor zijn gebrek aan werkkrachten, gevangenen uit de bezette landen naar Duitsland. Uit het concentratiekamp bij Amersfoort werden dezer dagen 400 Nederlanders naar het concentratiekamp bij Muhlheim gebracht, waar zij werken moeten bij het aanleggen van een vliegveld. Zij worden streng bewaakt. Door het zware werk en de onmenselijke behandeling worden velen ziek en er zijn talrijke sterfgevallen. Twee Nederlandse jongens werden zo afgeranseld, dat zij in twee dagen na elkander stierven. Na een week waren reeds 20 doden te vermelden. Er heerst hevige dysenterie. Men slaapt in zijn kleren en het dagelijks voedsel bestaat uit wat kool, waterige soep en twee sneden slecht brood.

SUIKER NAAR DUITSLAND.

Daar Nederlandse suiker in enorme hoeveelheden naar Duitsland is gebracht, zal Nederland ten minste een gehele maand zonder enige suiker komen te zitten. De nazies hebben de premie voor suikerbietenboeren verhoogd, teneinde de productie te stimuleren.

ALLERLAATSTE NIEUWS

— **Moskou:** Vertraagde berichten van achter de Duitse linies maken melding van belangrijke successen van Ruslands guerrilla-strijders tegen een Duitse straf-expeditie, welke werd afgeslagen. Hevige gevechten vonden plaats in de wouden van Wit-Rusland en overschaduwden zelfs de gevechten aan het front, terwijl de tweede week van Juni ten einde komt zonder dat een groot offensief ontkennend is. De Sovjets maakten in hun communiqué melding van verkennings-gevechten aan het front. De Russische artillerie verijdelde pogingen van de Duitse infanterie om zich in te graven aan het Donets-rivierfront ten Zuiden van Izyum. De Duitsers werden uit een klein dorp verdreven in de omgeving van Belgorod tussen Kursk en Charkov. Sovjet-vliegers schoten 3 vijandelijke vliegtuigen neer in het gebied van Izyum.

— **Radio-Algiers** zeide, dat na de verovering van Pantelleria de val van Lampedusa elk ogenblik verwacht kan worden. Ook werd gezegd, dat de Duitsers in der haast nieuwe vliegtuigversterkingen hebben gezonden ter verdediging van Zuid-Italië.

— **Radio-Berlijn** deelde mede, dat het Wuerttemberg-observatorium te Stuttgart een krachtige aardbeving heeft geregistreerd. Het centrum ervan wordt geschat op 520 kilometers afstand in de Oostelijke Alpen.

— **Radio-Algiers** zeide, dat het garnizoen van Pantelleria, hetwelk zich heeft overgegeven, „ongeveer 12.000 of 15.000 man sterk is".

— **Londen:** Het DNB beweerde, dat Duitse bommenwerpers een transportschip van 8000 ton en 13 landingsvaartuigen tot zinken brachten in aanvallen op de troepen, die het eiland Panelleria bezetten. Ook zouden volgens het DNB 3 kruisers en 8 andere „bodems" alsook 6 transportschepen getroffen zijn, terwijl sommige ervan als verloren kunnen worden beschouwd. Deze berichten zijn niet bevestigd, zo zijn in tegenstelling tot hetgeen de AP-man Harold Boyle meldde.

— **New York:** Het Duitse communiqué zegt het volgende over de Geallieerde luchtaanvallen op Duitsland: „Gisterenmiddag viel een formatie van Noordamerikaanse vliegtuigen, die op zeer grote hoogte vlogen, het Noordelijke Duitse kustgebied aan. Bommen werden geworpen op Wilhelmshaven en Cuxhaven. De bevolking leed verliezen. In de afgelopen nacht vielen Britse bommenwerpers West-Duitsland aan vooral Düsseldorf. Bommenwerpers in de woonwijken veroorzaakten hevige verliezen onder de bevolking en aanzienlijke schade aan woonhuizen en publieke gebouwen. Volgens beschikbare gegevens verloor de vijand in deze aanvallen 54 vliegtuigen, grotendeels viermotorige bommenwerpers".

Maandag Vlaggendag.

1 Januari 1942 zaten 26 heren in Washington aan een tafel. Onder hen waren Roosevelt, Churchill, Loudon. Het waren de Vertegenwoordigers van:

de Verenigde Staten van Amerika,
Groot Britannië en Noord Ierland,
de Unie van de Sovjet Republieken,
China,
Australië,
België,
Canada,
Costa Rica,
Cuba,
Tsjechoslowakije,
Dominicaanse Republiek,
El Salvador,
Hellas,
Guatemala,
Haïti,
Honduras,
Brits-Indië,
Luxemburg,
De Nederlanden,
Nieuw-Zeeland,
Nicaragua,
Noorwegen,
Panama,
Polen,
Zuid-Afrika en
Joegoslavië.

De Vertegenwoordigers van al deze landen tekenden in bovenstaande volgorde een overeenkomst waarbij zij zich aansloten bij de Atlantische Brief van 14 Augustus 1941 en verklaarden, dat zij, „overtuigd, dat de volledige overwinning over hun vijanden noodzakelijk zal zijn om leven, vrijheid, onafhankelijkheid en godsdienstvrijheid te verdedigen, om menselijke rechten en rechtvaardigheid in hun eigen zo goed als in andere landen te bewaren", zich stuk voor stuk verbinden om „volledige militaire en economische bronnen tegen de leden van de Driebond en zijn verbondenen aan te wenden, en ten tweede zich stuk voor stuk verbinden" geen afzonderlijke „wapenstilstand of vrede met de vijanden te sluiten".

De laatste bepaling van de overeenkomst verklaarde, dat andere landen kunnen worden toegelaten en sindsdien hebben dit nog gedaan:

Mexico,
de Philippijnen,
Denemarken,
Brazilië,
Ethiopië,
Irak,
Frankrijk en
Bolivia.

Hierdoor is het totaal der Verenigde Landen gebracht op 34.

Er zijn evenwel nog verschillende landen, die hun sympathie voor de Verenigde Landen getoond hebben en wel door hun betrekkingen met de as te verbreken.

De vlaggendag is het vorig jaar op talrijke plaatsen gevierd en in New Delhi (Brits-Indië) namen Nederlandse strijdkrachten zelfs aan een parade deel. Curaçao liet de gebeurtenis het vorig jaar onopgemerkt voorbijgaan, doch aanstaande Maandag, tweede Pinksterdag, zal een wapenschouw plaats vinden in de Abraham de Veerstraat om 9 uur des morgens.

Laat dit mede een opwekking zijn om de vlaggen uit te steken. En laat vooral de Punda met zijn veelsoortige vlaggen voor de dag komen ter ere van Nederland en zijn 33 Bondgenoten.

WAT IS EEN RECHTVAARDIG OORLOG?

DE PLICHTEN DER BURGERS OM DE STAAT TE BESCHERMEN.

Staat heeft de plicht zich te verdedigen.

De Staat heeft het recht en de plicht zich te verdedigen tegen een onrechtmatige aanval en heeft daarom ook het recht zijn burgers voor die verdediging op te roepen. Daaruit volgt voor de burgers de plicht hun Vaderland te verdedigen.

Het persoonlijk belang moet hier wijken voor het algemeen welzijn. De conscriptie kan men niet op zichzelf een onzedelijk middel noemen. De nietnakoming van de zedelijke plicht van den burger, zou inderdaad zedelijk verkeerd, dus zonde zijn in geval van een rechtvaardige defensieve oorlog. Niet iedere oorlog is ongeoorloofd in zich, zeker niet een verdedigingsoorlog. Anders zou het privaatrecht op zelfverdediging ook ongeoorloofd genoemd moeten worden. Een verdedigingsoorlog is zedelijk gerechtvaardigd, omdat die steunt op de natuurwet van zelfdediging uit noodweer. Welnu de Staat heeft het welzijn der individuen tegen een onrechtvaardigen aanvaller te verdedigen. Uit deze staatsplicht volgt de plicht van den staatsburger om te gehoorzamen aan de gerechtvaardigde oproep tot wapendienst. Om een defensieve oorlog te hebben, behoeft men niet eerst te worden aangevallen. Het schijnt onomstotelijk vast te zijn komen staan, dat Japan plannen had tegen Nederlands Oost-Indië. Alhoewel wij het eerst de oorlog aan Japan verklaarden, moeten wij het toch als een defensieve oorlog beschouwen. Het beroep van dienstweigeraars op Gods verbod „Gij zult niet doodslaan" wordt honderden malen verkeerd uitgelegd. Dat verbod biedt alleen eigenmachtig doden. Voor wie zich op het standpunt stellen, dit de overheid het recht heeft te doden, is het doden van den vijand in een rechtvaardige oorlog geen moord.

Dienstweigering kan geoorloofd zijn, zelfs plicht, maar dan moet het zijn tegenover een zeker ongerechtvaardigde oorlog. Zolang de eigenliefde bij individu en volken te veel op de troon zit, zolang er een vals en onchristelijk nationalisme hier en daar sterk heerst, zolang er geen rekening wordt gehouden door de naties met de Christelijke leer en wetten, zal een verzekerde internationale vrede vrijwel een utopie blijven.

De Paus noemde de aanval op Nederland onrechtvaardig.

Waarom hebben de Pausen de oorlog niet voorkomen tussen landen waarvan de bevolking overheersend Katholiek is? Als de Paus de oorlog onrechtvaardig verklaarde, zou iedereen dienst weigeren en zou er geen oorlog komen.

Laten wij in het beantwoorden van deze veelvuldige vraag nuchter en reëel zijn, zoals het een goeden Nederlander betaamt. Vele mensen, die het overigens niet op den Paus hebben en hem het liefst zouden verbannen naar Noord- of Zuidpool, hebben in de oorlog een alles-overtreffende belangstelling voor den Paus en kennen hem een macht toe groter dan een 18 karaats Katholiek het zou doen.

Ten eerste Waarom verwijt men der S.D.A.P. of den Protestantsen Kerken niet, dat zij de oorlog niet voorkomen hebben?

Verder wat zou er een geweeklaag zijn opgegaan in de wereld als de Paus zich eens verstout hadde in de roes van nationale overspanningen om de oorlog te verbieden! Wat zou men geroepen hebben: Ziedaar het toppunt van pauselijke zelfoverschatting, onduldbare tyrannie en noodlettig zich bemoeien met politieke quaesties. Deze uitingen zou men werkelijk te horen krijgen, als men de zaken reeël en nuchter beschouwt. Tenslotte de stelling: de Paus zou alleen een zeker-onrechtvaardige oorlog kunnen verbieden tussen goed-Katholieke landen waarvan èn regering èn bevolking stipt gehoorzaamden aan zijn bevel. Volgens de gangbare rechtsopvattingen is een oorlog niet steeds onzedelijk en onrechtvaardig. Bijvoorbeeld een verdedigingsoorlog. Natuurlijk heeft een volk, dat onrechtvaardig wordt aangevallen, het recht, zich als uiterste redmiddel met de wapenen te mogen verdedigen, ondanks de gruwelijke ellende van een oorlog.

Wanneer is een oorlog onrechtvaardig?

Vaststaande, dat er dus een gerechtvaardigde oorlog kan bestaan, is het uiterst moeilijk, om niet te zeggen onmogelijk, om zeker vast te stellen wanneer een oorlog onrechtvaardig is. Hare Majesteit de Koningin heeft op 12 Mei 1940 een telegram van Zijne Heiligheid den Paus ontvangen, waarin Hij de binnenval van Nederland onrechtvaardig noemt. Het moet voor iedereen duidelijk zijn, dat wij een zuivere rechtvaardige verdedigingsoorlog voeren. Maar in de vorige oorlog meenden alle oorlogvoerende volken vast en zeker het recht aan hun kant te hebben. Had de Paus nu maar uit te maken, wie recht had en wie niet! Dat was immers ondoenlijk en men zou daarbij ook gezegd hebben, dat het een zuivere politieke quaestie was, waarmede de Paus zich niet te bemoeien had. Verder zouden het goed Katholieke landen moeten zijn. Vanzelf valt dus de vraag over den Paus en de oorlog weg: de voornaamste oorlogvoerende landen zal men toch moeilijk zo kunnen noemen.

De plaats des Pausen in een oorlog.

De regeringen houden geen rekeningen met den Paus in — volgens hen politieke en nationale quaesties. De nationale roes ten tijde van oorlog is overal zo hevig, dat alle onderdanen, ook de Katholieken zich volkomen achter hun regeerders plaatsen en zo wordt een verbod van den Paus om vele redenen onmogelijk. Toch hebben de Pausen gedaan wat mogelijk was. Paus Benedictus XIV heeft dringend verwezen naar arbitrage enz. Maar men liet den Paus praten. Hadde men gehandeld naar zijn woorden, dan zou de oorlog 1914 — 1918 nooit ontstaan en zeker spoediger en beter beëindigd zijn. Men herinnert zich in dit verband de reeks artikelen welke wij enkele maanden geleden geschreven hebben over de „Pausen en de Vrede".

De Katholieke Kerk neemt geen passieve houding aan tegenover oorlog en vrede. Uit de Vredesencycliek van Benedictus XV (Pacem Dei) klinkt duidelijk de leuze: geen vrede door macht, maar vrede door recht.

Slechts wanneer er een allerhoogst internationaal arbitragehof besta met absolute macht en sancties op zijn besluiten zal iedere oorlog ongerechtvaardigd zijn. De Volkenbond was niet internationaal. Er waren practische ongelijkheden in het bestuur des Volkenbonds door het verschil tussen „puissances principales" en gewone leden van de Bond. Een soortgelijke ramp in thans al weer te voorzien in de willekeurige verdeling van „grote" en „kleine naties. Waarom sloot men de Paus uit van de Volkenbond en werd de Sovjet binnengehaald?

Het „sacré égoisme" leidde de „hoge vergaderingen" en men gebruikte de Volkenbond als een paraplui, die men opendeed als het op eigen grond regende en toe deed als het regende op het land van zijn buurman.

Elke oorlog is iets misdadigs, want bij elke oorlog wordt door ten minste één der partijen, bewust of onbewust zwaar onrecht gepleegd. Wij verwerpen daarom al die theorieën die een gewelddadige botsing tussen staten als een versterkend bad voor de vitaliteit der volken prijzen. Desondanks kunnen wij niet elk oorlogvoeren — elk gebruik maken van de wapenen als volstrekt ongeoorloofd verwerpen. De „weerloosheid" kan een heldhaftige vorm zijn van prijsgeven van eigen leven en goed, maar wie de zorg heeft voor anderen, zal zich er niet op mogen beroepen; een krachtig man, die voor zijn ogen vrouw en kinderen laat mishandelen, kan zich niet rechtvaardigen met de Evangelie text: als iemand u op de rechterwang slaat, keer hem ook de andere toe. Zo kan de overheid, zo kunnen de weerbare burgers de zware plicht hebben om krachtdadig op te treden, zo nodig met wapengeweld, indien het welzijn van het volk grotelijks wordt bedreigd of aangetast en er geen andere oplossing is. Het spontaan inzicht oordeelt, dat er goederen kunnen zijn, zoals onafhankelijkheid, nationale eer, verzet tegen onrecht en willekeur, het opgedrongen krijgen van wetten, van een mentaliteit, die het eigen karakter van een volk miskent, de morele druk van het ondergane onrecht, de straffeloosheid en groeiende brutaliteit van den aanrander, van zo grote waarde, dat de verdediging ervan gerechtvaardigd is, ondanks de zware offers, die moeten gebracht worden aan mensenlevens en mensengeluk.

De traditionele Katholieke leer geeft verschillende omschrijvingen, welke, om als norm te dienen voor onze tijd, in de volgende formulering kunnen worden samengevat: de oorlog voeren is nooit geoorloofd indien niet tegelijk aan elk der drie volgende eisen wordt voldaan:

1) dat onrecht is of wordt gepleegd door de tegenpartij;

2) dat oorlogvoeren het enige en laatste middel is om dat onrecht af te weren of te herstellen;

3) dat de rampen, die het oorlogvoeren medebrengt, niet nog een groter kwaad zijn, dan het niet-hersteld worden van het onrecht.

Het tweezijdig zegenen van soldaten.

Tenslotte willen wij nog een enkel woord zeggen over het zegenen van wapenen. Het is bekend, dat het Britse Ministerie van Voorlichting kortelings de verklaring van de Vaticaanse Radio heeft overgenomen, dat de Paus geen wapens van enig land gezegend heeft en dat waar het tegenovergestelde gerucht verspreid is geworden, dit op valse grond berust.

Dit is een concreet feit. In tijden van oorlog worden de wapens niet gezegend. Abstract gesproken: Gesteld, dat oorlog rechtvaardig is, dat men ernstig meent het recht aan zijn zijde te hebben, dan is het niet onredelijk om de wapenen te zegenen. De zegen afbidden om de overwinning is immers ons aller dagelijks gebed, zowel bij Katholieken, Protestanten, Joden en Mohammedanen, om slechts de voornaamste godsdiensten van ons land te noemen. Aangenomen, dat een oorlog voor rechtvaardig wordt gehouden, zal wel niemand het bidden om de overwinning veroordelen. Ter verklaring van sommige foto's met tendentieuze onderschriften, dat de Paus wapens gezegend heeft, het volgende. Nogmaals het is geen wapenzegening geweest.

Nu eenmaal militairen de oorlog in moeten gaan, op last van hun regering, helpt de Kerk die arme mannen door ze met haar gebeden en zegeningen te vergezellen, opdat zij aldus voor haar kinderen Gods bescherming moge verkrijgen. Dit heeft niets te maken met het goedkeuren van de oorlog en dit gebeurt ook niet eenzijdig.

Men heeft gezegd, dat de Kerk, dat de Paus zijn machtige stem moet doen horen in een duidelijke veroordeling van het optreden van de As.

De Heilige Vader heeft de beginselen der christelijke moraal in dit verband duidelijk uiteengezet; of deze ook in onderhandse besprekingen aan den Duce en Hitler zijn voorgelegd, weten wij niet, maar het lijkt wel waarschijnlijk. Wij geloven niet, dat de Paus na zijn herhaaldelijke vredespogingen niet verder zal gaan. De Paus heeft buiten de Volkenbond staande geen inzage gehad van de gegevens van het conflict, vandaar, dat de geweldige verantwoordelijkheid aan een officiële veroordeling verbonden niet door Hem aanvaard kan worden, te meer daar deze oorlog te veel aanknopingspunten heeft met zuiver politieke factoren, met anti-Nazisme-anti-fascisme, met Koloniale en andere belangen van mogendheden. Doch veronderstelt, dat de Paus, overtuigd van de evidente onrechtvaardigheid van het optreden van de As-mogendheden aan de Duitse en Italiaanse Katholieken als plicht zou opleggen de wapens neer te leggen. Bij de bestaande toestanden zou dat betekenen: een opwekken tot revolutie tegen het bestaande gezag. Bovendien: reeds de bekendmaking van een dergelijke beslissing, met name aan de soldaten aan de verschillende fronten, zou in een totalitaire Staat met zijn onverbiddelijke censuur vrijwel op niets uitlopen. Gewetensverwarring en onrust bij enige honderden zou het enige practische resultaat kunnen zijn: op de loop der zaken zou het geen invloed hebben.

Hoe heldhaftig ook een dergelijke daad uit de verte ook moge lijken, aan de werkelijkheid der nuchtere feiten is niet te ontkomen. Voor het welzijn van de wereld zijn de stille, onderhandse pogingen, die de Paus aanwendt om de partijen dichter bijeen te brengen, van veel groter belang.

Pinkstervuur.

Wij hebben Hem op Golgotha [vermoord,
Zijn liefdevuur aldaar in haat [gesmoord
En dat zijn vlam ons toch niet doodt
Maar redt, maakt 't Pinksterwonder [groot!
En driemaal duizend harten beven:
„Wij zijn als dorre hout in 't vuur en [toch wij leven!"

Zoo kwam door onze schuld een [wereldbrand
En 't vuur brandt nog in ieder land.
Is er ooit zoo'n brand geweest?
En wie, die deze wond geneest?
Hoort! 't luiden van het noodlots uur!
O vlam van akelig oorlogsvuur!
Wie komt ons eindelijk bevrijden
Uit dit verneedrend lijden?

De Vuurvonk Gods vlamt op hun [hoofd,
Geen macht ter wereld die ze dooft.
Gods heilig Vuur slaat van hun [aangezicht.
Zij zijn het braambosch! 't Braambosch [staat in licht
Te laaien! Verder, òver slaat
De vlam en overschrijdt den drempel
Van 't huis waarin zij zijn en gaat
Al verder tot het binnenst van den [tempel.

Dit vuur kent grens noch kant
Het loopt door 't Palestijnsche land
De wereld staat in laaien brand!
De brandklok luidt
Met blij geluid!
Een kerkklok luidt
De zonde uit!
In kameren van meer dan driemaal [duizend
Harten, slaat de klok het uur
Van Gods liefde-vuur
Dat door heel de menschheid loopt,
Dat met zijn vlam—die willen—doopt.

Moet de wereld eerst in asch vergaan
Eer Christus' Vlam er uit kan slaan?

Gerard E. Alers,
Aruba.

EMMASTAD

WACHTDIENSTEN Za., Zo en Ma.

Telegram Afdeling:
12.6: Pons, tel. 675, Amalia van Solmslaan 13.
13.6: Schaap, tel. 353, Amalia van Solmslaan 4.
14.6: Bonzet, tel. 353, L. de Colignylaan 14.
Shipping & Supplies:
12—13.6: Polvliet, tel. 455, Hotel kamer 61.
14.6: Meinster, tel. 304, L. de Colignylaan 20.
Scheepvaart Afdeling:
12.6: v.d. Harst, tel. 701, Emmastad 104.
13.6: Langras, tel 710, W. de Zwijgerlaan 5.
14.6: Soffree, tel. 799, Hotel CPIM.
Dok-afdeling: Egge, tel. 431.

Prot. Gem. Emmastad: Kerkdienst: 1e Pinksterdag: 9.30 uur Voorganger: Dominee Carel Th. Steenstra.

Gemeenteavond: Woensdagavond om 20 uur zal weer een gemeenteavond gehouden worden in het Jeugdhuis te Rio Canario. Causerie over het Zondagsschoolwerk te houden door Mevrouw Boon en den Heer Kwestro.

Zondagsschool: Zondag, 13 Juni, 1e Pinksterdag, zal er geen Zondagsschool gehouden worden.